

Voordelta

Een bijzondere zee

Natuurgebied in zee

Met kijkgids.
Neem mee!

www.rwsnatura2000.nl

Voordelta

Een bijzondere zee

Wist je dat de Voordelta, de zee voor de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden, een bijzonder natuurgebied is?

Terwijl je geniet op het strand, gaan duizenden dieren hun gang in dit gevarieerde zee-landschap, onder en boven water. De zee is er ondiep, doorsneden door diepe geulen. Bij eb liggen drooggevallen zandbanken als eilandjes in het water. Vogels, zoals het visdiefje en de grote stern, voeren hier hun jongen. Talloze zee-eenden komen in de Voordelta op adem na hun trektocht uit het hoge noorden.

Internationaal belangrijk

Dieren houden zich niet aan landsgrenzen. Veel kustvogels trekken langs de Europese kust: broeden in het noorden, overwinteren in het zuiden. Zeedieren als vissen en zeehonden komen naar de kust om zich voort te planten.

De Voordelta ligt midden in die routes en biedt het hele jaar veel voedsel voor zeedieren. Om de dieren rust te bieden, zijn in de Voordelta een vijftal rustgebieden en een bodembeschermingsgebied ingesteld.

Lees meer over dit prachtige gebied in deze brochure!

Spelregels in rustgebieden

In de rustgebieden is recreatie niet toegestaan. Er zijn een paar uitzonderingen.

1. Tussen 1 september en 1 mei zijn kanotochten naar de Hinderplaat toegestaan, maar alleen in groepsverband en onder leiding van een gecertificeerde gids. Het Gat van Hawk, de geul tussen de rustgebieden Slikken van Voorne en Hinderplaat, is gesloten gebied en slechts toegestaan voor kanoërs en leden van bootvisverenigingen Zuid-West Nederland, Delta Marien en De Honte. Boten mogen niet harder varen dan 7 knopen (13 km/u). Dicht bij het rustgebied Slikken van Voorne is de strandrecreatie in zones verdeeld. Borden op het strand geven aan op welke plaats een bepaalde activiteit is toegestaan.
2. In het noordoostelijke deel van de Bollen van de Ooster, dicht bij de Kop van Goeree, zijn windsurfen, golfsurfen en kanoën toegestaan. Recreatie- en beroepsvaart mogen via een gemarkeerde corridor door het rustgebied Bollen van de Ooster varen met een maximale snelheid van 7 knopen (13 km/u). Zeilen en alle vormen van surfen zijn daar niet toegestaan. Het zuidoostelijke deel van de Bollen van de Ooster en het gebied onder de Middelplaat zijn tussen 1 april en 1 november toegankelijk.
3. Het rustgebied Bollen van het Nieuwe Zand is voor recreatie alleen in de winterperiode gesloten, van 1 november tot 15 mei. In de zomer mag men wel in dit gebied komen.

De grens van de rustgebieden op het water is te herkennen aan de gele betoning. Zie www.vergunningenbank.nl voor de officiële regels.

LEGENDA

 Natura 2000-gebied Voordelta

 Bodembeschermingsgebied

 Rustgebied: geen activiteiten toegestaan (jaarrond)

 Rustgebied: geen activiteiten toegestaan (winterperiode)

 Rustgebied: recreatie onder voorwaarden toegestaan

 Corridor: langzaam varen

 Steltloper

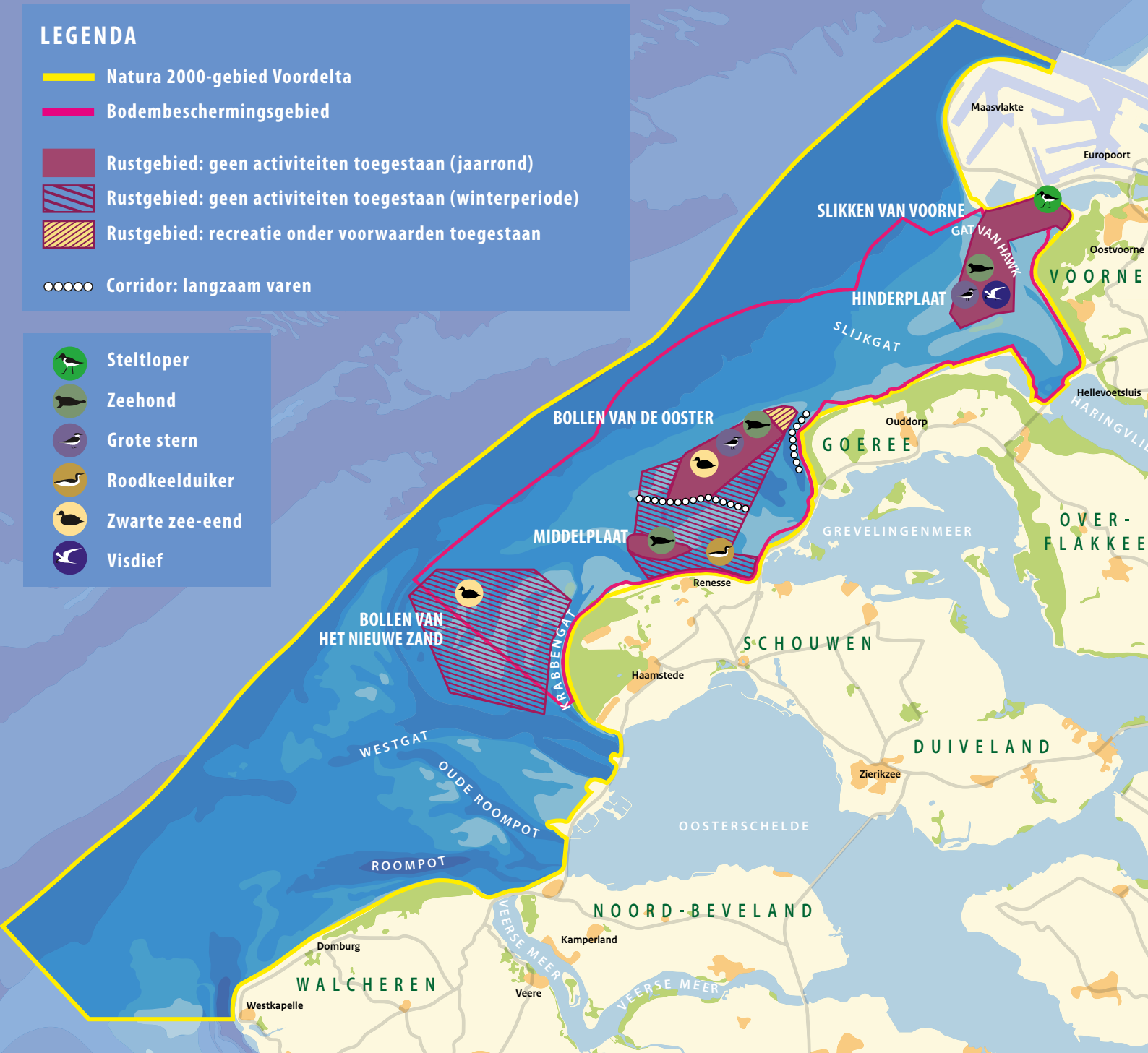
 Zeehond

 Grote stern

 Roodkeelduiker

 Zwarte zee-eend

 Visdief

Vogels, zeehonden en haring

Als je Zeeland en de Zuid-Hollandse eilanden vanuit de lucht bekijkt, dan zie je dat dit eigenlijk een delta is: de plek waar de grote rivieren in zee uitmonden. Daarom heet het gebied voor de kust ook de Voordelta. Onder het wateroppervlak vind je diepe geulen en ondiepe delen. Eb en vloed maken dat twee keer per dag zandbanken droogvallen, die als tijdelijke eilandjes in het water liggen.

Bij eb komen duizenden vogels hun voedsel zoeken op de drooggevallen zandplaten en slikken. De bodem wemelt van de wormen, schelpdieren, krabbetjes en garnalen. Een gedekte tafel voor de tienduizenden vogels die in het gebied leven of op doortocht zijn.

In het ondiepe water vinden jonge vissen een veilige plek om op te groeien, omdat er maar weinig grote vissen komen jagen. De kustzone is voor de hele Noordzee belangrijk als kraamkamer voor soorten als bot, tong, schol, schar en kabeljauw en ook de haring groeit hier op.

Afgesloten gebieden

De rustgebieden liggen in zee, rondom droogvallende platen en zijn gemarkeerd met gele tonnen. De watersporter ziet deze afgesloten gebieden ook op de waterkaart; op de strandovergangen staan informatiepanelen. Let op: de boetes voor betreding zijn aanzienlijk! De stranden langs de gehele kust zijn vrij toegankelijk.

Rustgebieden voor broodnodige rust

Vogels die van bodemdieren leven, hebben maar een paar uur per dag de tijd om voedsel te zoeken: de platen en slikken verdwijnen immers weer onder de golven. Moeten ze opvliegen omdat mensen te dichtbij komen, dan gaat dit ten koste van de tijd om voedsel te zoeken. En steeds maar weer opvliegen is natuurlijk energieverpilling.

Zeehonden die verstoord worden raken verzwakt. De pups van grijze zeehonden verdrinken zelfs, als ze in de eerste drie weken van hun leven van hun droge plaat verjaagd worden, omdat hun vacht nog niet waterdicht is. Daarom zijn er rustgebieden ingesteld waar mensen niet mogen komen.

Bodembeschermingsgebied

In de zeebodem leven talrijke dieren, die op hun beurt gegeten worden door vogels, vissen en zeehonden. Wanneer de bodem wordt omgewoeld, wat gebeurt bij sommige vismethoden, raakt het bodemleven verstoord of gaat dood. Dat heeft weer gevolgen voor alle dieren in de zee. Daarom is er een bodembeschermingsgebied ingesteld van 300 km², waar geen bodemversturende activiteiten zijn toegestaan.

Natura 2000

De Voordelta is een beschermd natuurgebied en onderdeel van Natura 2000.

Dat is een groot netwerk van natuurgebieden in Europa. In Natura 2000-gebieden krijgen kwetsbare dieren en leefgebieden extra bescherming. In de Voordelta gebeurt dat door de instelling van rustgebieden en het bodembeschermingsgebied.

Meer weten?

Op www.rwsnatura2000.nl leest u meer over de Voordelta. Overtredingen of andere meldingen kunt u doorgeven via telefoonnummer 0888-333555.

Aan de inhoud van de brochure kunnen geen rechten worden ontleend. Uitgave: voorjaar 2022

De Voordelta in beeld

Benieuwd wie er leven in de Voordelta? Ontdek het met deze kijkgids!

Fuut

Middelste zaagbek

Steenloper

Bontbekplevier

Zeehonden

In het water voelen ze zich thuis, op het land zijn het maar onhandige hobbelaars. Vandaar dat zeehonden snel het water in vluchten als er mensen in de buurt komen. Eenmaal in het water komen ze wel graag even bij je kijken. In de Voordelta kun je de gewone zeehond én de grijze zeehond tegenkomen. Verstoring maakt dat de zeehonden verzwakken.

Hondenkop

Grijze zeehonden zijn herkenbaar aan hun 'hondenkop'. De pups hebben een wollige witte vacht, die niet waterdicht is. Ze kunnen de eerste drie weken niet zwemmen en verdrinken dan ook als ze van de plaat worden verjaagd. Er leven meer dan tweehonderd grijze zeehonden in de Voordelta.

Gewone zeehond

Gewone zeehond

De jongen van de gewone zeehond (pups) worden geboren op de platen. De zeehonden gebruiken de platen ook om te rusten, te zonnebaden en om hun vacht te laten drogen en te verharen.

Grijze zeehond

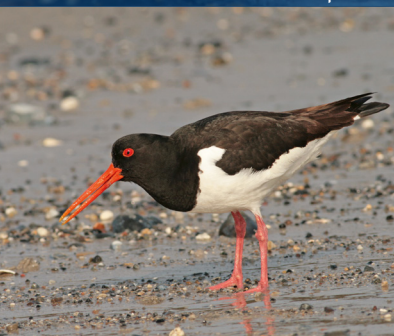
Gewone zeehond

Drieteenstrandloper

Roodkeelduiker

Scholekster

Kluut

Eidereend

Grote stern

Bonte strandloper

Tureluur

◀ 's Winters geen rode keel

Grote aantallen roodkeelduikers overwinteren op het open water van de Voordelta. Hun zomerkleed, met kenmerkende rode keel, is dan vervangen door de winterdracht. De roodkeelduiker jaagt zwemmend diep onder water op vis. Het is een schuwe vogel: bij het minste teken van onraad vliegt hij op.

Jonge duinen

Op verschillende plekken langs de Voordeltakust kun je het zien: het eerste begin van duinvorming. Deze lage duintjes op het strand zijn belangrijk voor de kustbescherming én voor de natuur. Plevieren broeden graag in en bij die jonge duintjes. Om te zorgen dat de duintjes zich kunnen ontwikkelen, mogen hier geen voertuigen rijden; afval opruimen gebeurt er met de hand.

In zand en slik ▶

Zo'n 250 soorten bodemdieren leven er in de Voordelta. Wormen, schelpen, krabbetjes, garnalen, zeesterren... een gedekte tafel voor zeedieren.

Slijkgras

Strandmelde

Planten van schor en slik

Zoutminnende planten worden ze vaak genoemd: planten zoals slijkgras, strandmelde en schorrenkruid. Eigenlijk is zoutverdragend een betere naam: ze doen er alles aan om het zout kwijt te raken of om het niet binnen te krijgen.

Zeegerst

Schorrenkruid en Zeekraal

Kokerworm

Schol

Visdief

Wulp

Bijtanken

Trekvogels, die in 's zomers in het hoge noorden broeden en in Afrika overwinteren, komen hier 'opvetten'. In het water, en op de slikken en platen zoeken ze voedsel als voorbereiding op hun lange tocht. De platen gebruiken ze ook om te rusten.

Weten wat er in de bodem leeft?

Schep op het strand, vlak bij het water eens flink wat slik of zand in een zeef. Spoel met zeewater het zand er doorheen en kijk wat er in de zeef ligt. Ongetwijfeld vind je wormen, misschien schelpjes, krabbetjes of andere dieren. Dit is wat de vogels eten.

Trekvisseren

Net zoals trekvogels zijn er ook trekvisseren. Zalm, houting, zeeprik, elft en fint leven in zout zeewater en trekken naar het zoete rivierwater om zich voort te planten. Via de Voordelta kunnen ze de grote rivieren zoals de Rijn en de Maas bereiken.

Paling

Garnaal

Heremietkreeft

Noordzeekrab

Wist je dat er in de Voordelta:

- 36 beschermde diersoorten leven
- meer dan 200 gewone zeehonden en meer dan 250 grijze zeehonden leven
- dagelijks meer dan 70.000 vogels komen eten
- 73 km badstrand is
- 100 strandovergangen zijn

